

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

[TLP-WHITE]

Ниво 0

ПРОТОКОЛ

София, 30.07.2025 г.

от Обществено обсъждане

на План за развитие на електропреносната мрежа на България за периода 2025-2034 г. на „Електроенергиен системен оператор” ЕАД

Днес, 30.07.2025 г. от 10:18 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в пълен състав, ръководено от члена на Комисията Таско Ерменков, съгласно Заповед № 3-ОХ-56/25.07.2025 г.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Александра Богословска, Благой Голубарев, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На общественото обсъждане присъстваха Б. Паунов – и. д. директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и М. Трифонов – началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ в КЕВР.

Заседанието беше излъчено в реално време чрез интернет страницата на Комисията.

Председателстващият Таско Ерменков откри общественото обсъждане и констатира, че не са налице правни пречки за провеждането му.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 215 от 23.07.2025 г., т. 9, за участие в общественото обсъждане на План за развитие на електропреносната мрежа на България за периода 2025-2034 г. на „Електроенергиен системен оператор” ЕАД са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия.

Докладът относно одобряване на План за развитие на електропреносната мрежа на България за периода 2025-2034 г. на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД е изготвен от работна група в състав: Боян Паунов, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Вера Михайлова, Петя Андонова, Рали Манчев, Радостина Методиева, Радослав Райков.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 215 от 23.07.2025 г., т. 9, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата Microsoft Teams.

С писмо на КЕВР с Изх. № Е-13-41-40/23.07.2025 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на енергетиката, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „Национална електрическа компания“ ЕАД, „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, ДП „Национална компания железопътна инфраструктура“, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата и Българска стопанска камара.**

Заявили присъствено участие или дистанционно участие чрез Microsoft Teams са:

- г-н Иван Стоянов – заместник - директор ЦДУ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД;
- г-н Стефан Сулаков – ръководител на отдел „Енергийни режими“ в ЦДУ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД;
- г-н Стоян Петков – инженер, пренос на електроенергия в отдел „Електрически режими“ ЦДУ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД;
- г-жа Антоанета Календерова – представител на „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД;
- г-жа Петя Шикова – упълномощен представител на „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД;
- г-н Николай Полихронов - упълномощен представител „Електроразпределение Юг“ ЕАД;
- г-жа Вера Карабашлиева – представител на „Електроразпределение Юг“ ЕАД;
- г-жа Ирена Гюровска – представител на „Национална електрическа компания“ ЕАД (*чрез програмата Microsoft Teams*);
- г-н Христо Христов – член на Управителния съвет на „Електроразпределение Север“ АД (*чрез програмата Microsoft Teams*).

Министерство на енергетиката, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, ДП „Национална компания железопътна инфраструктура“, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата и Българска стопанска камара не са заявили присъствено или дистанционно участие.

Т. Ерменков:

Съгласно Заповед № 3-ОХ-56/25.07.2025 г. на Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране съм определен да изпълнявам неговите функции в периода от 30 юли до 08 август 2025 г. В тази връзка аз ще проведя и общественото

обсъждане. Имаме кворум. Днес 30.07.2025 г. от 10.18 часа Комисията за енергийно и водно регулиране в пълен състав провежда обществено обсъждане на тема План за развитие на електропреносната мрежа на България за периода 2025-2034 г. на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и доклад с вх. № Е-Дк-917 от 18.07.2025 г. относно одобряване на План за развитие на електропреносната мрежа на България за периода 2025-2034 г. на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД. Работна група в състав: Боян Паунов, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Вера Михайлова, Петя Андонова, Рали Манчев, Радостина Методиева, Радослав Райков. Поканата за обществено обсъждане и материалите са публикувани на страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране. Има осигурена възможност за дистанционно участие. За участие в общественото обсъждане са поканени: Министерство на енергетиката, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, „Национална електрическа компания“ ЕАД, „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД, „Електроразпределение Север“ АД, „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, ДП „Национална компания железопътна инфраструктура“, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата и Българска стопанска камара. Участие от поканените са заявили „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, г-н Иван Стоянов – заместник - директор ЦДУ, Стефан Сулаков – ръководител на отдел „Енергийни режими“ в ЦДУ, Стоян Петков – инженер в отдел „Електрически режими“ ЦДУ присъствено. „Национална електрическа компания“ ЕАД, Ирена Гюровска чрез Microsoft Teams, „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, г-жа Антоанета Календерова и г-жа Петя Шикова – присъствено, „Електроразпределение Юг“ ЕАД Николай Полихронов и Вера Карабашлиева – присъствено и от „Електроразпределение Север“ АД Христо Христов – член на Управителния съвет (чрез Microsoft Teams).

В тази връзка моля тези, които имат желание да се изкажат по въпроса с Плана, който сме Ви предложили, за развитие на електропреносната мрежа, имате думата. Предполагам, че няма да възразите, ако дадем думата на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД в началото и после в края. Ако има нещо по Вашите забележки, ако имате такива, да вземе отношение, така че моля колегите от ЕСО ЕАД да вземат отношение.

Иван Стоянов – заместник - директор ЦДУ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Уважаеми г-н Председателстващ, уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група, уважаеми колеги, уважаеми дами и господа, с няколко думи. В изпълнение на задълженията на „Електроенергиен системен оператор“, съгласно закона, сме представили в срок Десетгодишен план за развитие на преносната мрежа, в който План подробно са описани финансови, икономически, технически цели, в съответствие с Европейската регулаторна рамка, с планове на съседните държави по европейски регламент, планове за развитие на мрежата, планове на развитие на връзки със съседните страни във времето по години. Освен това са представени баланси, прогнози за генерация, алтернативни сценарии, максимални, минимални, както и финансово по години. Освен това има данни за електропроводи, реконструкции от 220 на 400. Данни за проекти със съседни оператори, в които участваме и като цяло имаме и изпълняваме амбициозна инвестиционна програма през последните години. Повечето от подстанциите преминаха на дистанционно управление без персонал. Предстоят големи проекти със съседите, като имаме планове за трансформация от 220 на 400 kV в северната част на страната предимно, като за начало. И общо взето в

изпълнение на целта да се увеличава междусистемната свързаност и капацитета, който се предлага за търговия с електрическа енергия, така че да не се възпрепятства свободното движение на електроенергия в случая. Това е като за начало. Готови сме да отговорим на всякакви въпроси.

Т. Ерменков:

Добре! Благодаря! Имате думата останалите участници. Само ще Ви помоля да се представяте за протокола. Кой откъде е и каква длъжност заема там. Благодаря! По реда на записване. Г-жа Гюровска от НЕК.

Служител от КЕВР потърси г-жа Ирена Гюровска – представител на „Национална електрическа компания“ ЕАД, за видео разговор чрез програмата Microsoft Teams.

Т. Ерменков:

Имаме ли връзка? Г-жо Гюровска, имате ли нещо да добавите, да попитате нещо, да изкажете становище по отношение на План за развитие на електропреносната мрежа на България, който ни е представен от ЕСО ЕАД? Коментари...?

Дайте да преминем нататък, а после ще се върнем. От „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД кой ще вземе отношение?

Петя Шикова – упълномощен представител на „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД:

Здравейте! Уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група, колеги, от „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД се запознахме и както винаги обърнахме особено внимание на предложени Десетгодишен план за развитие на електропреносната мрежа. Участвахме също така с предоставяне на необходимата информация, която ни беше поискана от ЕСО ЕАД в хода на неговото разработване. Също така представихме и нашите проекти и намерения, които са от критична важност, с доста големи подробности. Допълнително за някои от тях сме внесли искания за проучвания по реда на Наредба № 6, както е отбелязано в Плана. Считаме по принцип, че би следвало частта, която се отнася за взаимодействието на ЕСО ЕАД и развитието на мрежата, трябва да бъде разработена по-добре. Не по-добре, но поне исканията, конкретните искания, на разпределителните дружества следва да бъдат включени в този План. Ще помоля г-жа Календерова само да допълни за конкретните обекти.

Антоанета Календерова – представител на „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД:

Благодаря Ви! Уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група, колеги, с индивидуалните искания за проучване, които ние сме внесли и колегите от ЕСО ЕАД пък са отразили в конкретни предложения за развитие на 110 kV мрежа. Обръщаме внимание на абсолютно критичната важност за развитието на електроразпределителната мрежа основно в гр. София, където имаме стратегическа необходимост от поне три подстанции, за някои от тях участваме съвместно с колегите от ЕСО ЕАД по международните проекти. Наистина считаме, че би било добре да бъдат отразени като конкретни обекти в Плана за развитие на електропреносната мрежа, още повече, че касаят наистина високи напрежения. Мога да дам конкретни примери: това са подстанцията „Орландовци“, подстанцията „Кремиковци“.

Т. Ерменков:

Предполагам, че после ще имате възможност за писмени становища.

Антоанета Календерова – представител на „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД:

Ще дадем в писменото си становище. Благодаря Ви!

Т. Ерменков:

И аз Ви Благодаря! „Електроразпределение Юг“ ЕАД? Г-н Полихронов, Вие ли ще вземете думата?

Николай Полихронов - упълномощен представител на „Електроразпределение Юг“ ЕАД:

Да. Аз съм Николай Полихронов – ръководител на мрежовия отдел в „Електроразпределение Юг“ ЕАД. Абсолютно подкрепяме становището на колегите от ЕРМ Запад. Ние също сме дали своите предложения към ЕСО ЕАД, с конкретни подстанции, които считаме, че трябва да бъдат разширени или да бъде развита електропреносната мрежа. По принцип нашето становище при подробен прочит на Плана е, че е налице едно неравностойно третиране на потребители и производители на този План, като се предвиждат инвестиции за развитие на електропреносната мрежа предимно за производители, т.е. за ВЕИ централи и батерии, от една страна. От друга страна, липсват конкретни данни за инвестиционни обекти, свързани с изграждане и разширение на съществуващи подстанции, което е нашето желание и сме го заявявали писмено и ще бъде изложено в наше становище, което ще дадем по Плана.

Т. Ерменков:

Добре. Благодаря! Да преминем към „Електроразпределение Север“ АД чрез Teams. Г-н Христо Христов дали е на линия и после ще се върнем към НЕК.

Служител от КЕВР потърси г-н Христо Христов – член на Управителния съвет на „Електроразпределение Север“ АД, за видео разговор чрез програмата Microsoft Teams.

Т. Ерменков:

Чуваме ли се, г-н Христов?

Христо Христов – член на Управителния съвет на „Електроразпределение Север“ АД:

Здравейте, чуваме се.

Т. Ерменков:

Ще помоля за Вашето отношение към доклада, към Плана за развитие на електропреносната мрежа на България, с който сте могли да се запознаете с него. Имате ли нещо конкретно, забележки, мнения и т.н.? Като само да Ви обърна внимание, че имате възможност по-подробно в писменото становище да изразите Вашето отношение.

Христо Христов – член на Управителния съвет на „Електроразпределение Север“ АД:

Разбира се! Уважаеми членове на Комисията, уважаеми членове на работната група и колеги, „Електроразпределение Север“ АД се запознахме с проекта за Десетгодишния план за развитие на електропреносната мрежа за периода 2025-2034 г. Имаме следните коментари и предложения, които са свързани основно с повишаване

сигурността и надеждността на качеството на електрозахранването. Първото предложение, което имаме по отношение на подстанция „Варна-север“. Считаме, че е необходима подмяна на силовия трансформатор 2 с нов с мощност 50 MVA, тъй като към момента силовият трансформатор 2 е с мощност 40 MVA, но може да работи само до 20 MVA, както и колегите да предвидят монтаж на трети силов трансформатор. Миналата година колегите от ЕСО ЕАД посочиха, че в процес на проучване и оценка е възможността за монтаж на трети такъв силов трансформатор, който да поеме увеличения товар, дължащ се на динамичното развитие в района, в близост до подстанцията. Второто ни предложение е свързано с необходимостта и развитието на уредба средно напрежение в подстанции „Варна-север“ и в подстанция „Варна Запад“, тъй като към момента към тях продължават да бъдат присъединявани нови трафопостове, които претоварват разпределителната мрежа и има нужда от проектиране на нови изводи. Следващото ни предложение е свързано с подстанция „Лазур“ във Варна, където предлагаме колегите да предприемат технически мерки по тяхна преценка във връзка с капацитивния ток на земно съединение, тъй като към момента не приемаме предложеното решение за решаване на проблема с изграждане на въздушни електропроводи. Съображението ни е следното, че тъй като там територията е урбанизирана и градоустройствено е неприложимо такъв тип решение за изграждане на въздушни ВЕЛ. Следващото ни предложение е свързано с присъединяването на генериращи мощности към електроразпределителната мрежа и получените вече такива откази от ЕСО ЕАД за присъединяване към подстанция „Попово“ и към подстанция „Добрич“, тъй като към тях не ни беше предложен алтернативен вариант. Не виждаме предвидени мерки в проекта на Десетгодишния план за развитие за тези две подстанции, които да осигурят капацитет за присъединяване на нови обекти за производство на електрическа енергия. Считаме, че е необходимо да се помисли за изграждане на нова подстанция, която да замести изведената от експлоатация подстанция „Красен“ Русе, която беше изведена от експлоатация и захранваше електропроводи Гърков дол, Корията, Божичен, Табачка, Стълбище, Щръклево и Войводица. Също така смятаме, че може да се разгледа възможността за изграждане на нова подстанция в района на с. Сеново или с. Ветово в област Русе, предвид постъпващите искания за присъединяване на производители и фактът, че към съществуващата подстанция „Вятово“ има вече присъединени съществуващи изводи, собственост на ЕРП Север, наша собственост, но тази подстанция, „Заводска“ подстанция, е чужда собственост.

Т. Ерменков:

Г-н Христов, само да Ви обърна внимание, че имате възможност всички подробности, които ги изказахте, да ги пуснете в писмено становище. Аз мислех, че имате нещо по-общо, което да кажете. В смисъл никой не Ви лишава от правото да ги изчетете и тези проекти в момента, но ми се струва, че ще бъде по-удачно, ако ги дадете в писмен вид, като в рамките на становището, което имате право да направите в следващите 14 дни. Извинявайте!

Христо Христов – член на Управителния съвет на „Електроразпределение Север“ АД:

Разбира се, да! Разбира се, ще внесем становището на нашето дружество в писмен вид в определения 14-дневен срок. Само минутка още два, три акцента да посоча. Обръщаме внимание, че подстанции „Вихър“, „Крушари“, „Горна Оряховица – запад“, „Бяла“ и „Девня“ се захранват с по един извод 110 kV. Предлагаме изграждането на втори такъв посредством разкъсване на захранващи изводи 110 kV. Искаме да отбележим, че включването на условия за изграждането на възлови станции

на ниво 110 за всяко едно присъединяване, изключително осъществява развитието на електроразпределителната мрежа. Също така обръщаме внимание, че в следващите години предвиждаме да извършим реконструкция и преминаване на изводи и захранване на изводи 10 kV към ниво 20 kV, като това предвиждаме да се извърши в подстанции „Балкан“, „Габрово“, „Горна Оряховица“, „Изток“ и „Русе“, като към момента такива дейности сме предприели за област Варна. Благодаря още веднъж за дадената възможност, още веднъж потвърждавам, че ще внесем нашето писмено становище в определения 14-дневен срок.

Т. Ерменков:

Благодаря Ви, г-н Христов, за изчерпателните коментари. Те са важни, разбира се, за да може да се чуе и Вашето мнение по отношение на развитието на преносната и разпределителната мрежа при Вас във Вашия регион. Имаме писмено становище, изпратено току-що по интернет от г-жа Гюровска, тъй като има някакви проблеми с връзката. Казва, че няма забележки по отношение на така прочетения План. Ще помоля съвсем накратко, ако имате нещо, което да обобщите, без да влизаме в диалогов режим от ЕСО ЕАД по отношение на това, което чухте от колегите от разпределителните дружества.

Иван Стоянов – заместник - директор ЦДУ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Благодаря! Все пак сме длъжни да обърнем внимание, че не обсъждаме Планове за развитие на електроразпределителните дружества.

Т. Ерменков:

Да, точно това имах предвид.

Иван Стоянов – заместник - директор ЦДУ в „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД:

Когато става въпрос за присъединяване по Наредба № 6 всичко това е обсъдено, дадени са становища, върнати са отговори. Искам само да кажа, че всичко е много динамично. Инвеститорите, които се появяват, се случва така след време да се откажат, да си променят планове, а ние сме длъжни в зависимост от законодателството всичко това да бъде в оперативен порядък. Така че мисля, че нещата се случват. За капацитивните токове също има подробни становища. И само да допълним, можеше да каже колегата за кабел Пантеон, шест месеца той не е в експлоатация. Да обърна внимание, че... предполагам, че и те имат някакви проблеми. Надавам се да отговорим на въпросите.

Т. Ерменков:

Благодаря! Реално планове, които Вие разработвате, те имат, разбира се, отношение, и то основно отношение и към електроразпределителните дружества. Хубаво е, когато така се намират хармония между пренос и разпределение, за да може в крайна сметка потребителите да са удовлетворени, което е основната цел на Вашата дейност. Все пак от обществено значение е тази дейност. Не е просто ето така за извършване на някакви действия. Благодаря! Всички се изказахте. Повече желание за изказване виждам, че няма, доколкото разбирам. Няма. Работната група има ли нещо да добави?

Б. Паунов – и. д. директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“:

Благодаря! Уважаеми г-н Председателстващ, уважаеми членове на Комисията, уважаеми колеги и гости, работната група ще разгледа всички становища и те ще бъдат отразени в окончателните документи.

Т. Ерменков:

Благодаря! Членовете на Комисията нещо да има да добавят? Да, г-н Голубарев, заповядайте!

Благой Голубарев – член на Комисията за енергийно и водно регулиране:

Благодаря, г-н Ерменков! Искам да се солидаризирам с мнението, че в края на краищата пренос и разпределението има една цел и това е вече задоволяването на Негово Величество потребителя, който в края на краищата плаща всичко това, което тук правим. Така че и аз апелирам към една такава съвместна дейност, именно насочена най-вече и към потребителя, защото както виждам в Плановите, много сериозно са залегнали дейности, които са свързани с международното развитие, но трябва да обърнем внимание вече и на вътрешния пазар. Благодаря!

Т. Ерменков:

Благодаря, г-н Голубарев! Трябва, разбира се, в синхрон да се развиват и вътрешните и международни ангажменти като държава, която все пак се опитваме да бъдем някакъв енергиен възел в региона, но и да не забравяме, че потребителят, Негово Величество, както го наричаме потребителя е този, който в крайна сметка ще даде оценка на нашата работа и дали е доволен от нея. Няма повече желание за изказване, доколкото виждам. Няма. Обявявам 14-дневен срок за представяне на становищата и насрочвам закрито заседание на 27.08.2025 г. Поради изчерпване на дневния ред закривам това обществено обсъждане.

Благодаря на всички за участието, за изказаните мнения! Те при всички положения ще бъдат взети предвид!

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-13-41-40/23.07.2025 г. - покана до заинтересованите лица относно одобряване на План за развитие на електропреносната мрежа на България за периода 2025-2034 г. на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и доклад относно одобряване на План за развитие на електропреносната мрежа на България за периода 2025-2034 г. на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД;

2. Пълномощно на Николай Полихронов от Здравко Братоев – заместник-председател на Съвета на директорите и Стойчо Вълчев – изпълнителен член на Съвета на директорите на „Електроразпределение Юг“ ЕАД; (копие)

3. Пълномощно на Петя Шикова от Радослав Цветков - член на Управителния съвет и Виктор Станчев - член на Управителния съвет на „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД; (копие)

4. Пълномощно на Иван Стоянов – заместник - директор ЦДУ, Стефан Сулаков - ръководител отдел „Енергийни режими“, Стоян Петков – инженер, пренос на електроенергия в отдел „Електрически режими“ ЦДУ от Ангелин Цачев – изпълнителен директор на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:**X**

Александра Богословска - член на КЕВР**X**

Благой Голубарев - член на КЕВР**X**

Димитър Кочков - член на КЕВР**ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:****X**

Таско Ерменков - за председател на КЕВР
съгласно заповед № 3-ОХ-56/25.07.2025 г.**X**

Росица Тоткова - главен секретар на КЕВР**Протоколирал:****X**

Илиана Зашева - главен експерт, отд. АИО,
дирекция "Обща администрация"